

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 185 (3347) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

SZENT ISTVÁN ÜZENETE

Írta: Bétky Ferenc

Az elmúlt századok kódéből minden esztendőben élénk tűnik az országalapító király alakja, midőn augusztus 20-án nemzeti ünneppel hódolunk előtte. A reá gondolás mélysége világosságot vet személyére, szétoszlatja a megelégedések burkoló ködét. És csoda történik, mert az évszázadok távlata nem koptatja meg alakját, hanem úgy látjuk, mindig nagyobbra nő, óriássá szépül. S mi törpe utódok feléje kiáltjuk:

„Előtted könyörgünk, bús magyar fiad
Hozzád fohászkodunk árva maradékid,
Tekints István király szomorú hazádra
Fordítsd szemeidet régi országodra.”

Egyénisége a bizonyítalanul hullámozó jelenben az egyetlen megnyugtató valóság. Jövőbe mentett értékeink nevéhez fűződnek s így tanultuk meg becsülni mindazt, ami „szentistváni”. Ma, amikor a népek öldöklő harcában mi is vérzünk s a sokat emlegetett új világrendben szerepet kívánunk, Szent István hős alakját idézzük. A hóst, hogy tudjunk hősiesen élni, építeni s ha kell életet is adni. Az ő hős életét így jellemzi egyik nemrég elhunyt kiváló történészünk, Bográn Remig. nálunk is működött premontrai tanár: „István királyban államalkotó erő lakott, amellyel egyesült az ő egyéni szent élete. Bölcsessége nemcsak a jelent látta világosan, de tudott számolni a következő évszázadok szükségleteivel. Ő a magyar népből nemzetet alkotott: a nemzetnek végleges hazát adott olyan államalkotó erővel, amelyhez hasonló a világtörténelemben keveset találunk. Törvényeit, intézkedéseit az egyházi íráiak és a magyar főúrak meghallgatásával alkotta. Tanulmányozta a nyugati törvényhozást, amely a római jog alapján állott s ő azt a magyar népléleknek és szellemnek megfelelően újraalkotta. István, a nagy törvényalkotó, hazánk alkotmányát oly biztos kézzel rakta le, hogy egy évezred megpróbáltatásai és viharai sem tudták azt megdönteni. Egyházunk szabadságát is olyan zsenialitással tudta biztosítani, hogy hazánk még ma is az egyetlen az egész világon, ahol az Egyház szabadsága teljes”.

Szent István élete tehát az egész embert tükrözi telén, aki Prohászka szerint a XI. századbeli kereszténység megtestesülése volt. Hős volt a belső és külső ellenséggel szemben egyaránt. Erről beszél győzelme Koppany fölött, hogy magáévá tegye Somogy és Zala megye pogány magyarjait. Ezt hirdeti az erdeiyi Gyula megtörése s a Maros vidék Ajtonyának megtekezése. Nem különb a sorsa külső ellenségeinek sem. Vitézségét megismerik Keán bolgár hadai és a besenyők, Boleszláv lengyel ki-

rály és II. Konrád németjei is. S azóta is, bár sok harcban kellett verezniünk, a magyar hősiesség fogalommá vált. De nemcsak mint harcos volt Szent István hős, hanem az egész életében hős élet volt, amit másképpen úgy fejezhetnénk ki, egész ember: erő és következetesség. Emésztli a vágy, hogy megvalósítsa a legtökéletesebbet, beelérje a hibátlan jellemet, kifele pedig az egységes keresztény, magyar jövőt biztosító magyar államot. Mert ez az igazi szentistváni gondolat, amelyet így foglalhatunk össze: Az uralkodó és az állam egyaránt elismerik, hogy Istentől vannak; az ember célja nem a világból való s ezt az örök célt, amely a tulvilágba vezet, az állami életben sem szabad szem elől téveszteni; az Egyház a hit és erkölcs lételeményese, tehát az Egyháznak teljes szabadsága legyen, az állam nem rendelhet el az egyház-

zal ellenkező törvényeket.

Ezek a legszentistvániabb gondolatok, amelyeknek időszerűsége örök. Ezek ragyogtatják élénk a középkori mélyen vallásos s nemzetéért égő király eszményét. S míg a többi tértítő és országalapító király életéből a jó mellett a sötét foltokat is jellegzi a történelem, addig Szent Istvánról semmi rosszat, de annál több jót tud mondani. A szentagostoni „igaz, kegyes és békés király” képét olvassuk ki a legendákból éppen úgy, mint törvényeiből. Jobbja nemcsak harca edzett, hanem alamizsnát is oszt s elér mindenhova, ahol segíteni kell. Templomot épít és imádkozik: állandó összeköttetést tart fenn Rómával s a clugnyi apátsággal, mert érezte, hogy minél keresztényebb, annál életképebb a magyar. Kelet és nyugat különböző kultúrköreinek ütközéspontján a keresztény magyarságot akarta lát-

ni és hagyni, mert tudta, hogy csak ennek van hivatása. Olvassuk végig az Intelmeit, törvényeit s ezek megmutatják nekünk igazi nagyságát, izzó magyarságát.

A mai nehéz idők bizonyítalan útján ezek szellemében kell ujjáalakulnunk. Aki másokat vezetni akar, az mutasson példát, egyéni, családi és nyilvános élete legyen mocsoktalan. Az Intelmek VIII. fejezetében olvasuk: „Mert ki is megveti eleinek törvényét, annak nincsen gondja az isteni törvényekre sem. Mert azért vannak az atyák, hogy táplálják az ő fiaikat...” Csak az ő szellemében, az ő táplálása nyomán lehet ma is kivézetni hazánkat a bajokból. Gazdasági, társadalmi, politikai és egyéni életünket eszerint kell megreformálni. Aki ezt a megújítást az egész vonalon nem akarja, az akárhogyan hirdeti is a hazafiságot, ellensége, sirásója a boldogabb, nagyobb darab kenyeret, tisztább erkölcsöket, békésebb társadalmat, elégedett családokat ígérő magyar jövődönök.

Szent István olyan maradandó alapokra helyezte a magyar életet, amely

A légiháború fokozódásával egyidőben

Állandóan növekszik a német légelhárítás ereje

Szünet nélkül folyik a tüzérségi párbaj a calabriai parton lévő olasz nehézágyuk és a szövetségesek szicíliai ütegei között — Eden Quebecbe érkezett

Berlnből jelentik: (B. T.) A szövetségesek szicíliai főhadiszállásáról jelentik, hogy a Messinai szorosban szinte szünet nélkül folyik a tüzérségi párbaj a calabriai parton elhelyezett olasz nehézágyuk és a szövetségesek szicíliai ütegei között. A szövetségesek még nem rendelkeznek az olaszokéhoz hasonló nehézágyukkal.

Zürichi jelentés szerint a nyugati megszállott terület és Németország felett az utolsó 12 órában is folytatódott a hétfő óta tartó heves légitámadások. Az angolszász légierő mindenféle mintájú bombázói vesznek részt a támadásokban, de a német légelhárítás ereje is állandóan fokozódik. A szerdán délután és éjszaka indított támadásokról részletes jelentés még nincsen.

Lisszabomból jelentik: (MTI) Hoare spanyolországi angol nagykövet, aki rövidesen Londonba utazik, pénteken Franco tábornaggal tárgyalt.

Brit gyorsnaszádok meghiúsult támadási kísérlete egy német hajókaraván ellen

Berlnből jelentik: (MTI) Az Interinf jelentik: A hosszabb ideig tartó rossz időjárás után, melynek folyamán az európai nyugati partok vizein brit tengeri erőket nem lehetett látni, augusztus 19-én reggel 6 órakor Scheweningen előtt ismét ütközet zajlott le egy német hajókaraván biztosító erőj és a brit gyorsnaszádok között. A britek a kora reggeli ködben 4 naszáddal indultak támadásra. Mínt hogy jelenlétükről már nem tudták, a készenálló elhárítás valamennyi fegyverének nyomban megindított tüzével annyira meglepték

a brit gyorsnaszádokat, hogy támadásukat nem tudták végrehajtani. A rövid tűzharc alatt több találatot figyeltek meg a brit naszádokon. Az egyik naszádon tűz támadt és a naszád rövid idő után elpusztult. A három másik naszád erre északnyugati irányba fordult és többé újabb támadási kísérletet meg. A német karaván hajói nem szenvedtek semmiféle kárt. Egyedül a német biztosítójárműveken esnek lövések következtében könnyebb sérülések és ezenkívül öt sebesülés is történt.

London. (Bud. Tud.) Csütörtökön reggel vált ismeretessé, hogy Eden külügyminiszter Quebecbe érkezett Roosevelt és Churchill megbeszélésére. Londonban az a vélemény, hogy a Quebecben most kezdődő megbeszélések csak politikai kérdésekre vonatkoznak, amint egyébként Cordell Hull államtitkár is így nyilatkozott. Bracken brit tájékoztató miniszternek a megbeszéléseken való részvétele szintén bizonyítani látszik, hogy a tárgyalások előterében politikai problémák állanak és hogy különösen a jelen helyzetet akarják alaposan megvitatni. Roosevelt és Churchill megbeszéléseinek előestéjén a szövetségesek vezérkari tisztjei lázasan foglalkoztak az előkészítő munkálatokkal. A brit és amerikai hadsereg vezető tisztjei hír szerint a legközelebbi hadműveleteknek oly részletes tervet dolgozták ki, hogy Roosevelt és Churchill részéről már csupán a tervek jóváhagyásáról van szó. A tervek kidolgozásán körülbelül 3-400 szakember is résztvevett. Roosevelt a jövő hét folyamán ellátogat Ottavába.

900 éven át nem rendült meg s ez az alap a kereszténység. Nem szabad nekünk sem megnyugodnunk, amíg ezt a kereszténységet nem juttatjuk uralomra a törvényhozásban és közéletben épenugy, mint a sajtóban és tudományos életünkben. Ma sok oldalról különbözőképpen döngetik ezt az alapot: szentistváni hívás ennek a hősi megvédése. Ezért állunk fegyverben a szent örökség védelmében. Nagy és nehéz ez a munka és belőle mindenkinek ki kell vennie a részét. A nagyobb fizetési osztály és különlétő cím csak nagyobb felelősséget jelenthet, de nem választalat magyar és magyar között. A legegyszerűbb munkás, kopott ruhája napszámos becsületes munkája is jövőépítés és szükséges. Az Ország nagy szövetségben az egyesek becsületes munkás élete egy-egy egészséges sejt s csak ez éltképes. Ha mindenki kivészi részét a nehéz idők diktálta munkából s a súlyos kötelességek alatt nem fárad ki s nem huzódik vissza gyáván, akkor legyőzünk minden akadályt s Szent István országát nemcsak névleg, hanem valóságban is keresztény lesz.

Emlékezzünk 1918-ra, amikor a vörös rém le akarta gyűrni a magyart. De az új bomlasztó gondolatok nem tudták megfertőzni népünket. A gyűlölcseiről megismert megmozdulást meglojtolta: idegen volt neki, érezte, hogy becsapták. S most újra ez a rém nyújtogatja a karját, és a szentistváni gondolatoktól lángoló magyar ott áll a vártán és vagdossa a sárkánytejeket s az ország népe pedig vállat nélkülözést és megpróbáltatást, de országalapítójához nem lesz hűtlen soha. Ma már tud és akar küzdeni azért, hogy keresztény szellem lengje át az országot. Szent István kiszorított minden pogányt a vezetésből, mert csak így vélte erőteljessé tenni minden téren a keresztény irányelveket. A kilencszázéves probléma ma is időszerű. Gazdasági, társadalmi és szellemi életünkben olyan vezetőket akarunk, akik keresztények és magyarok nemcsak okmányaik alapján, hanem elsősorban életükkel és intézkedéseikkel. Az utóbbi években gyakran hallhattuk az Egyház szavát, mint emelle fel a keresztény gazdasági és társadalmi rend érdekében. Mennyire nyomatékosan figyelmeztette a sajtó, mozi, színház és könyvkiadás elkereszténytelenedésére. Mindezeket orvosolni, a keresztény Magyarországot minden ízében újra kereszténnyé tenni, mennyire szentistváni gondolat. Azon a sok vérrel könnyel örzött magyar földön csak az ő gondolatainak megvalósítása biztosíthat új történelmet.

Az ünneplés arra való, hogy felelevenítsük az ünnepeket emléket. Odaállítsuk, mint példát és mestert, mert ma nagy szükségünk van rá. Az ő személye biztosságot ad és hitet. Hitet abban, hogy küldetésünk van. Bizalmat fennmaradásunkban tőle nyerhetünk. Mert ő a legerősebb magyar, a világnak első szent királya. Karja megállította a pusztulásba örvénylő, nyughatatlanul vándorló népet s állandó birodalmat szilárdított számára. S ez kiállotta kilencszáz év dülő sok viharát és győzött. Mert népe örökölte bátorságát, amely sohasem sajnálta vért és áldozatot öröksége védelmében. De örökölte lelki legyőreit is, amely még akkor is győzelme segítette, midőn a harcok legyővere kihullott kezéből.

Ezért kell nekünk Szent István király mert most is érezzük, hogy amint ő volt a magyar múlt alapja, úgy ő lesz a magyar jövő záloga is.

Végleges katonai döntések történtek a quebeci értekezleten

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint szerdán volt a quebeci konferencia eddigi legizgalmasabb és legfontosabb napja. Szerdán délelőtt Churchill és Roosevelt először négyezemközi tárgyalást, majd elnöklésükkel megkezdődött a katonai értekezlet, amelyen az angol, amerikai és kanadai vezérkarok főnökei jelentek meg s Churchill és Roosevelt elé terjesztették javaslatukat. Az értekezleten végleges katonai döntések történtek, amelyekről azonban csak azok tudnak, akik határoz-

tak, mert a szakértőket is csak egy-egy kérdésre adandó felvilágosítás végett hívták be a terembe. A tulajdonképpeni politikai tanácskozás csak csütörtökön délelőtt kezdődött.

Amsterdamról jelentik: (MTI) A Német TI jelenté: Mint a brit hírszolgálat jelenti Quebeccől, Mackenzie King kanadai miniszterelnök szerdán este a kanadai kormány nevében vascsorát adott a quebeci értekezlet tagjainak tiszteletére.

Badoglio és Orlandó beszéde Szcilia leigázott lakosságához

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Badoglio kormányzó a következő rádióbeszédet intézte Szcilia népéhez: *Olaszok! Először mondom beszédet, hogy az elkínzott Szciliában lévő hűn szeretett testvérekre gondolhassunk. Bátor védekezés után, amely nagymértékben becsületére válik az olasz és német csapatoknak, óriási mértékű számbeli és még nagyobb arányú anyagi túlerővel szemben fel kellett adni Szcilia egész szent földjét. Olaszország már megért hasonló szenvedéseket, de ezek soha sem törték meg Szciliaiak! Semmiféle esemény sem fog tudni titeket levadásztani édesanyátok, Itália testéről, mert azok a kötelek, amelyek titeket Olaszországgal egyesítenek, a vérség kötelei. Akik oly csodálatos kézzel termékenyítették meg függetlenségünk első neki lendítése idején ezt a földet, számunkra mindig forrón szeretett testvérek maradtok. Minden olasz szív veletek van és értetek dobog. Mint a kormány feje, megteszek minden intézkedést, hogy a kontalan menekült szciliaiak szenvedéseit megkönnyítsem, ti pedig ne essetek kétségbe. Egy nép, amely ezeréves kultúrát adott a világnak, nem veszhet el, ha megőrizi értékeit. Én, aki jól ismerem fiatalokat akik parancsnokságom alatt vitézül harcoltak minden harcmezőn, szilárd bizonyosságot érzek magamban, hogy ti mindannyian féltékenyen megőriztek ezt a hitet. Legyetek erősek szciliaiak, titeket az olasz nép minden ragaszkodása. Olaszok, köszöntsük teljes szívünkkel, teljes lelkiünkkel szciliai testvéreinket.*

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Badoglio kormányzó beszéde után Orlando volt miniszterelnök intézett rádióbeszédet Szcilia népéhez. Hangzottatta, hogy bízik Szcilia újjászületésében és ez az őhajtása minden olasznak, mert soha nagyobb mértékben nem érezték, hogy Szcilia boldogsága és sorsa elolthatatlanul kapcsolódik Itália sorsához.

Angol találgatás a legközelebbi brit lépésről

London. (Bud. Tud.) A News Chronicle azt írja, hogy Szcilia teljes megszállása után a szövetségesek számára két lehetőség nyílik: Szardínia és Corsica megszállása a Róma elleni hadműveletet kezdetűl vagy pedig közvetlen támadás az olasz szárazföld ellen. Szardínia és Corsica megszállása nem tartana sokáig. Valószínű, hogy két hadműveleti körzet alakul ki, az egyik a messinai szoros vidékén, a másik pedig innen északra. Ebben a második esetben Szardínia és Corsica megszállása megkönnyítené a hadműveleteket. A Times azt írja, hogy ma a szövetségesek az urak Szciliában, igaz azonban, hogy Szcilia csak előőrs az európai szárazföldnek és arra jó, hogy ugródeszkaként használják.

London. (Bud. Tud.) A szicíliai hadjárat befejezését Londonban teljes közönnyel fogadták. Ennek fő oka az hogy általában biztosra veszik hogy a szövetségesek a legközelebbi időn belül megkísérik az európai szárazföld elleni ugrást. Londonban rámutatnak arra, hogy Szcilia különböző irányban nyitotta meg az utat, éspedig a Tirreni tenger felé, a Tarentói öböl felé és ezen túl a Balkán adriai partvidéke felé. Londonban egyébként a hét elején a háborus kormány Londonban maradt tagjai a katonai vezetőkkel beható tanácskozást folytattak. Ugy hírlik, hogy állandó tájékoztató összekötte-

tésben vannak Quebeckel. A londoni sajtóban úgy tudják, hogy Quebeckben máris nagy fontosságú határozatok születtek. A londoni háborus kormány távbeszélőn kapott utasítást a tervék gyakorlati végrehajtására. Londonban egyre erősödik az a benyomás, hogy a szövetségesek hadigépezete készen áll, hogy a háborút az olasz szárazföldön folytassa. A Times azt írja, hogy az idő gyorsan mulik és ha a szövetségesek hadigépezete egyszer megindult, akkor nem lehet egyhamar megállítani.

Vitéz Thuránszky László üdvözlése új hivatalában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A miniszterelnökség tisztviselői kara szerdán délelőtt üdvözölte vitéz Thuránszky László államtitkárt abból az alkalomból, hogy átvette a miniszterelnökség politikai államtitkári tisztviselői. A sárga szalomban összegyűlt nagyszámú tisztviselő előtt bárcibázi Bárczy István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár köszöntötte meleg szavakkal vitéz Thuránszky Lászlót.

A nagy tetszéssel fogadott üdvözlésre vitéz Thuránszky László válaszolt.

Az egybegyűltek lelkes éljenzessel

Mozi műsora:

APOLLÓ: Szegény gazdagok.
BELVÁROSI: Leányok egymás közt
CASINO: Vaskorona.
KORONA: A 28-as.

fogadták vitéz Thuránszky László szavait, majd az államtitkár sorra kezeifogott a tisztviselőkkel és hosszabb ideig elbeszélgetett velük.

Milyen munkalehetőségeket kínál a Munkaközvetítő?

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső utca 28. Telefon 25-75) jelentése az 1943. évi augusztus hó 18-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 61 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 1 sütő, 1 molnár, 1 asztalos, 3 gyárímunkás, 2 kereskedősegéd, 2 timár, 2 szolga, 8 napszámos, 2 állandó háztartási alkalmazott, 4 mindenesszakácsonő, 1 kifutóleány. Összesen 27 egyén.

Foglalkozást keresnek: 7 ipari szakmunkás, 18 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 7 bejáró-takarítónő, 7 állandó háztartási alkalmazott, 2 tisztviselő, 1 tisztviselő, 3 kereskedősegéd. Összesen 45 egyén.

Betöltendő tanonchelyek: 1 kovács, 1 fogtechnikus. Összesen 2 egyén.

A polgármesteri hivatal felhívása a tűzifakereskedőkhöz és a tűzifa-készlettel rendelkezőkhöz

Nagyvárad város polgármestere a Közellátási Hivatal útján felhívja az összes nagyváradi kijelölt tűzifakereskedőket, hogy az 1943. évi április hó 30-tól 1943. augusztus hó 20. napjáig telepükre érkezett tűzifamennyiséget jelentsek be a Közellátás Hivatalban.

Egyben, miután a felek részére kiadott tűzifára vonatkozó kimutatás hiányos, ugyancsak felhívja az összes kereskedőket, hogy a szállítási tömböket, melyben fel van tüntetve, hogy kinek, mennyi fát szállítottak, elgésőbb augusztus hó 21-ig a Közellátás Hivatalhoz adják be, illetőleg mutassák be. Akik a bejelentést, illetőleg a szállítási jegytömbök beszolgáltatását elmulasztják, azoknak kijelölését vissza vonják.

Felhívja továbbá a tűzifakereskedőket, hogy a tűzifának házhöz való fuvarozása alkalmával a fuvarost minden esetben lássák el szállítási jegyzékkel, melyből pontosan megállapítható legyen, hogy kinek a telepéről, kinek a részére és milyen mennyiségű fát szállítanak.

Figyelmezteti az érdekelteket, hogy jelen rendelet végrehajtását szigorúan ellenőrizteti a mulasztók ellen a megtörtént intézkedést azonnal folyamatba teszi.

Végül felhívja mindazokat, akiknek birtokában 1943. évi május hó 1. napján az 1943-44. évi fűtési évadra tűzifakészlet állt rendelkezésre, a készlet mennyiségét írásban haladéktalanul jelentsek be a Közellátás Ügyosztályhoz, Szaniszló-u. 15. sz. al.

Kövérházakban és vendéglőkben K...
MAGYAR LAPOK-ot.

Huszonkét ellenséges hajót találtak el a német repülőbombák Bizerta kikötőjében

Atharapózott a harc a keleti arcvonal újabb szakaszaira is. Izjum és Bjelgorod a két súlypont

Berlin. (MTI.) Német harcirepülőgépek augusztus 17-én — mint a Német Távírási Iroda jelenti — megtámadtak és több bombával eltaláltak egy 5000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót, amely órákkal a támadás után is égett, úgyhogy elvesztésével számolni lehet. Valószínűen a hajó védelmére, egy négymotoros vízrepülőgép is arra járt, melyet a német repülők légi harcban lelőttek. A vízrepülőgép hatósugara 5000 kilométer, hét főnyi személyzettel és hat géppuskával fedélzetén.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Német felderítő repülők augusztus 17-én megállapították, hogy a bizertai kikötőben több hajó tartózkodik. Hadihajókról, szállítóhajókról, teherhajókról és partraszállító segédhajókról volt szó. Augusztus 18-ra virradóra repülőbomba támadást hajtottak végre a hajók ellen. Eddigi előzetes jelentés szerint a német repülők bombái 22 ellenséges hajót találtak el, mintegy 108.000 tonnatartalommal. Az eltalált hajók jelentékeny része elsüllyedt.

Vjazmánál még mindig nagy erővel támadnak

Berlin. (MTI.) A harc a keleti arcvonal további szakaszaira is átharapózott. Az újabb támadások azonban nem jelentik az orosz offenzíva nagyarányú kiterjedését. Katonai körök véleménye szerint ugyanis ezekből az újabb akciókból hiányzik az erőyes lendület és az egységes szervezés is, úgyhogy csak helyi jellegűek és semmiesetre sem lehetnek messzemenő céljai. Tehát továbbra is az eddig kialakult súlypontokon folynak a döntő jelentőségű harcok, elsősorban Izjumnál, ahol az oroszok nem csökkenő erővel folytatják frontális áttörési kísérleteiket, de Bjelgorodtól délnyugatra és Vjazmánál is még mindig nagy erővel támadnak az oroszok.

A szicíliai harc befejezése után főleg annak európai és amerikai visszhangja áll az érdeklődés előterében. A Wilhelmstrassen utaltak arra, hogy az angolszás sajtóban az illúziókból való bizonyos kijózanodás vehető észre. Szicília nem váltotta be a hozzáfűzött öszes reményeket — állapítja meg az egyik angol lap — de Szicília egyben újra megmutatta a német nép óriási erejét. Néhány hadosztály képes volt egy többszörös túlerőt heteken át feltartóztatni. Milyen hatalmas erő helyezkednek szembe egy olyan kísérlettel, amely a saját belső vonalán támadná meg a német népet, amikor 200—250 német hadosztály fejtené ki teljes erejét. Ennek a kérdésnek angolszás részről való feltevése a szicíliai harcok befejezésével kapcsolatban egyet jelent az eddigi illúziók összeomlá-

sával. De összeomlottak azok a remények és ábrándok is, amelyeket az olasz néppel és kormánnyal szemben tápláltak. A légiterrorhoz fűzött remények sem váltak valóra. Ma Né-

metország, Olaszország és szövetségesei szempontjából az itt-ott elszemvedett balsikerek ellenére is kedvezőbb a helyzet általában, mint volt hat héttel ezelőtt és hat hét múlva kedvezőbb lehet, mint ma — mondták tájékozott helyen. — Egyébként a légiterrorral kapcsolatban utaltak német részről arra, hogy a támadás fokozásával megfelelően növekednek a védelmi erők is.

Öt hadosztályba került a szovjetnek az újabb kubáni támadás

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Július 16-tól augusztus 12-ig a kubáni hídfőnél lefolyt ötödik elhárító csata eredményeiről most állanak rendelkezésre az első összefoglaló jelentések. Eszerint ebben a térségben a többi között 168 páncélost semmisítettünk meg, vagy zsákmányoltunk.

Olasz diplomáciai küldöttség Lisszabonban

Még mindig szünetel a forgalom Svájc és Északolaszország között

Lisszabonból jelentik: (B. T.) Armando de Angelis, a római külügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselőjének vezetésével öttagú diplomáciai küldöttség érkezett Lisszabonba.

Chiassoból jelentik: (B. T.) Az olasz hatóságok az elmúlt 24 óra alatt beszüntették a határátlépési igazolványok adását az olasz-svájci határon. A távíró és távbeszélő forgalom Olaszország és Svájc között még mindig szünetel. A távíró forgalmat csak Spanyországon keresztül, a távbeszélő forgalmat csak Berlineen át lehet használni.

Olaszország tovább folytatja a háborút!

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: A háború tovább folyik — írja a Tribuna. Szicília kiürítése a tengelyhatalmak részéről általában az európai háború és különösképpen a földközi-tengeri háború újabb szakaszának lezárását jelenti csupán. Képtelenség lenne, ha az olasz nép nagyobb jelentőséget tulajdonítana ennek az eseménynek, mint amilyen valóban megilleti. Szicília kiürítése csak újra megmutatja az olasz népnek, hogy mi a kötelessége. Olaszország háboruja tovább folyik, minden erejének

és tartalékának, egész megmaradt erejének teljes lathatásával. A becsület megmentéséről van szó. Olaszország hű maradt vállalt kötelezettségeihez. A nagy német szövetségessel együtt továbbra is védekezik az európai szárazföld megrohanása ellen és tovább harcol függetlenségéért. Az ellenségnek, amely ma el akarja venni Olaszország becsületét és életét, az olasz nép ezzel a kiáltással válaszol: a háború folytatódik!

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgá-

A bolsevisták véres vesztesége legalább négy-öt bolsevista lövész hadosztály

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A német csapatok szicíliai hadműveleteihez a német haditengerészet nagy mértékben járult hozzá. Ha már a csapatok és hadianyag átszállítása Sziciliába, valamint az utánpótlás biztosítása nagy teljesítmény volt, úgy ez fokozottabb mértékben áll a hadsereg visszaszállítására, 4000 sebesülten, az összes foglyokkal, minden hadianyaggal, valamint az egész felszereléssel az olasz szárazföldre. Annai figyelemre méltóbbak azok a számok, amelyeket a művelet befejezése után nyilvánosságra hoztak. Eszerint a német haditengerészet Sziciliába és vissza körülbelül 65.000 főnyi csapatot, 16.000 járművet, 350 löveget, 78 páncélost és 30.000 tonna lőszert, nyersanyagokat, élelmiszert és mindenféle utánpótlást szállított. A német haditengerészet elsüllyesztett egy cirkálót, két rombolót, egy gyorsnaszádot és öt szállítóhajót több mint 38.000 tonnával. Egy cirkálót, egy rombolót és több ágyunaszádot, valamint két, kereken 13.000 tonna szállítóhajót megtorpedóztak és részben olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésük biztosra vehető. Kisebbség német egységek 44 brit és észak-amerikai repülőgépet lőttek le.

lat Newyorkból jelenti Rooseveltt a jövő héten Ottavába látogat. Azt hiszik, hogy Churchill is elkíséri Rooseveltet Ottavába.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az angol hírszolgálat Quebeckből jelenti, Eden brit külügyminiszter az angol tájékoztatásügyi miniszterrel és a külügyminisztérium államtitkárával érkezik Quebeckbe. Ugy tudják, hogy Cerdell Hull is oda utazik.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Eden külügyminiszter, mint a brit híroda jelenti, megérkezett Quebeckbe.

Amszterdamból. (MTI.) A Német TI jelenti: Bloom, az Egyesült Államok képviselőháza külügyi bizottságának elnöke, újságírók előtt kijelentette, hogy a Szovjetuniót megbecsült háborús bajtársként ismeri el és a szovjet továbbra is az egyesült nemzetek egyike marad. Nem hiszi, hogy aggodalmat kellene táplálni atekintben, hogy a szovjet mit cselekszik a háború után.

Megérkezett

GAZDAG

Telefon: 27—25

CIRKUSZOK CIRKUSZA

Csütörtökön, 19-én este fél 8 órakor tartja

nagy bemutató diszeleőadását

Szent István napján pénteken 3 előadás: 3, 5 és fél 8 órakor. Szombaton 3 előadás: fél 5 és fél 8 órakor. Vasárnap 3 előadás: 3, 5 és fél 8 órakor. Minden délutáni előadás teljes este műsorral!

Jegyelővétel délelőtt 11 órától egész nap.

Cirkuszi pénztári telefon 27—25

NÉMET BUVÁRNASZÁDDAL A FEKETE TENGEREN

Izgalmas vadászat a Kaukázus sziklás partjai mentén

A Kubáni hídfő ellen indított orosz offenzíva, amely földi, légi és tengeri erők összpontosított támadásával akarta a német ellenállást hirtelen megtörni, a tengeren váratlan ellenfélbe ütközött: a német búvárnaszádokba. Martin Jank, német haditudósító írása nyomán közlünk néhány érdekes részletet az első német búvárnaszád Fekete-tengeri útjáról.

A parttól flottaparancsnokunk intett búcsút a körülötte álló szűkebb törzsével. Az egyébként igen mozgalmás kikötőben kísérteties csend honolt. Csaknem észrevétlenül suhantunk ki első Fekete-tengeri támaszpontunkról a nyílt tengerre.

Ezen a tengeren még cohasem járt német búvárnaszád a szeszélyei még teljesen ismeretlenek előttünk. Utunk szinte expedíciószerűen ment. Első megállapításunk az volt, hogy ez a tenger bizony nem akkora, mint amilyen hozzászoktunk, mint az óceánok. Az öregbék csak úgy foghegyről „fürdőkád”-nak keresztelték. De joggal is, mert alig néhány napi út után már feltűntek a túléo part csikjai.

Előbb a Krim-félsziget fekete, felhőkbe kapaszkodó sziklafalai meredtek ránk, közben a háború vasöklétől leomlott görgetégek alakatlan idomai intettek felénk. Horhosok, barlangok, regényes, mesébe illő hegyvonulatok.

A meredek török part mind jobban emelkedett, amint közelebb értünk az Ararát-hegység sziklás csúcsaihoz. Anatólia és Szovjetorszag határán ez a legmagasabb hegység.

Fényszórók kutainak

Mi vagyunk ennek a háborúnak első búvárnaszádkatonái, akik a Fekete-tenger vizébe merültünk és elgyönyörködünk a természet káprázó alkotásaiban. Feszült figyelemmel csüngtünk kapitányunkon, amikor Odysseus kalandos utazását elmesélte a mint körülnéztünk a szokatlan partokon, úgy rémlett, hogy mindaz velünk is megtörténhetne...

Bajtársaink néhány kis esónakkal, úgynevezett „könnyű tengeri egység”-gel nehéz harcot vívtak az anyagi és számbeli fölényben lévő ellenséggel. A mi feladatunk az volt, hogy megjelenésünkkel bajtársaink harcikedvét fokozzuk s az ellenség sorait torpedóinkkal ritkítsuk.

Az orosz, úgy látszik, megsejthetett valamit, mert se égen, se földön, árbot nem láttunk. Néha-néha megszólalt a rádióink, új parancs érkezett, új irányt vettünk, hogy a Potiból, vagy Batumból kifutó ellenséget nyakoncsíp-hessük.

Aztán az ellenséges part közelében eirkáltunk. Éjszaka fényeket láttunk. Fényszórók kereső csóvái tapogatóztak bizonytalanul kis hajók oldalán, aztán tovasodródtak a nyugtalan tengeren. A parton hosszú világos ablakú vonatok kígyóztak végig s a szerpentineken prüszkölve szikramilliárdokat okádtak a mozdonyok.

A Kaukázus égbenyülő csúcsai, az Ebrusz és társai, kevélyen emelkedtek ki a kékeszürke ködtekáros fölé. Nagy kedvünk lett volna a part mellé sodródva néhány sorozatot kieregetni fedélzeti fegyvereinkből. de, sajnos, nem volt szabad elárulnunk jelenlétünket. Észrevétlenül kellett leszen állnunk,

amíg egy kiadós halaccka esővünk elé nem merészkedik.

Igy álltunk vártat, amikor hirtelen rádióparancs érkezett számunkra. A távirat részletesen vázolta, merre esetenkedik az ellenség. Nosza nagy örömmel útrakeltünk, hogy meglapuljunk azon az útvonalon, amerre az oroszoknak el kellett hajóznia. Ha felmerültünk, tisztán láttuk a partot, szabadszemmel látunk a házakat. Sajnos, ritkán merültünk föl, mert a part mentén erős az őrség. Fényszórók, őrhajók vigyázták a partot. Négyezer, ötször is alá kellett merülnünk egy-egy napon, mert felderítő repülőgépek eirkáltak el felettünk.

Hosszú várakozás után ismét a víz alá menekültünk egy őrhajó elől. Mozdulatlanul hevertünk sokáig a mélyben, nehogy gépeink zúgása elárulja jelenlétünket. Sötét éjszaka volt, amikor ismét felmerültünk, a távolban egy romboló megszkott alakját véltük felfedezni. Parancsnokunk megkísérelte a reménytelen helyzetben is a lövést, de meg is nyúltak az arck, amikor a meg-

figyelő a toronyból lekiáltott: „egy arasznyival esüszott el a hajó fara mögött...”

Ezzel aztán el is telt kiküldetésünk ideje. Egy hetes utunk nem sok sikert hozott, de annál több tapasztalatot gyűjtöttünk, amelyeket utódaik már hasznosítottak is. Megismertük a Fekete-tenger ezer rigolyáját, szeszélyeit, hiszen egy szép napon húsz mérföldnyire sodort el eredeti álláspontunktól egy mélyvízi áramlat. Kiismertük azt a tengert, amely ezinte másodperc alatt változtatja meg felszínét, most még ez elid bárány, de a következő másodpercben már pusztító fenevad. Az utánnunk indulókat sok jótanáccsal láttuk el, amelyeket második utunkon majd mi is hasznosíthatunk. Sohasem szabad elfáradni. „Csak ha a hegy lábánál vagyunk, lehet reményünk arra, hogy feljutunk a csúcsra” — mondotta flottaparancsnokunk. Észrevétlenül értünk támaszpontunkra, ahol csendesen kirakodtunk, hogy tíz napi pihenő után ismét neki-vághassunk, szerencsét próbálni.

Ellenőrzik a forgalomba kerülő halakat

A husfogyasztás korlátozása folytán, a rendesen sokkal nagyobb keletje van a halaknak, amely jegy nélkül kapható. Ez a nagy kereslet okozza, hogy a halászatnak ma kimondottan konjunkturája van és a halászok nem tudnak annyi halat fogni, amennyi el ne kelne. Válogatás nélkül forgalomba kerülnek apróbb-nagyobb halakat, amit a halállomány alaposan megsínylel. A főváros kerületi előjárói most felhívták a közéletmezési előadókat, hogy a halállomány megfelelő védelme érdekében fokozottabb mértékben figyeljenek arra, hogy a megszabott súlynál kisebb, tehát a megfelelő fejlettséget még el nem ért halak fogyasztás céljaira forgalomba ne kerüljenek. Amennyiben az ellenőrzés során ennek az ellenkezőjét tapasztalnak, a „szedületlen” halak forgalomba hozói ellen meg kell indítani a büntető eljárást. (Magy. Tud.)

Kielégítő volt a város közellátása júliusban

24 ezer kiló zsirt fogyasztott el a város az elmúlt hónapban

Nagyvárad, augusztus 19. Amint már közöltük, a város közigazgatási bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a polgármester beszámolt a város közigazgatásának elmúlt havi eseményeiről és helyzetéről. A jelentés szerint a városban együttes időben befolyt 953 ezer pengő. A város népjóléti ügyosztálya szegényadóban bevételezett 8281 pengőt. A félforgalom 5003 volt. A város közellátásáról a polgármester a következőket jelentette:

A város július hóban 75,5 vagon lisztkiutalást kapott. E mennyiség fedezte a város szükségletét. Július hóban sem megtakarításunk, sem tulkiutalásunk nem volt. A többletfogyasztás oka az, hogy a kenyérfejadag július hó 1. napjától kezdődően napi 16 dekáról 20 dekára, a finomliszt pedig havi 160 dekáról 200 dekára emeltetett fel. Rizskiutalásban július havában nem részesültünk. Július hónapban beszállított a Metesz Nagyváradra 1400 q burgonyát a környékbeli falvakból, a termelők hoztak kb. 1400 q burgonyát s így az összesen beszállított 2.800 q burgonyával a város lakosságának szükséglete fedezve volt.

Július hónapban 15.000 kg. petroléum kiutalást kaptunk. Ezt a mennyiséget kiosztottuk a villanyvilágítással nem rendelkezők és üzemek részére.

Július havában kiadtunk 198 pár mértékutáni, 432 készlelbeli szülő, továbbá 1409 pár talpalásra jogosító utalványt. A minisztérium a készlelbeli utalvány kontingenst július havára 432 párban állapította meg. Tul-lépés nem történt.

Magánfogyasztásra július hónapban 60.100 kg. cukorkiutalást kaptunk. Ez a mennyiség fedezte a lakosság szükségletét, tulkiadásunk nem volt. E téren nehézségek nem merültek fel.

Július havában a tűzifaellátás téren a már előző hónapban mutatkozó nehézségek továbbra is fennmaradtak. Ennek oka elsősorban az, hogy az elmúlt hóban a város területére még 4.000 ürmétert kitevő tűzifa sem érkezett, ami a szükségletet figyelembevéve, elenyészően csekély.

Július havában az OMTK. helybeli kirendeltsége folytatta tejkialtási tevékenységét. Készlet és berendezés hiányában azonban csak öt éven aluli gyermekeket és a felidőn túl levő terhes anyákat látta el személynként fél liter tejjel. Ezek részére kiosztott a hivatal 3.756 darab tejjegyvet. A tejkiosztásnál nehézségek nem merültek fel. Ezenkívül kiadott a hivatal kb. 7218 liter tej beszállítására szállítási engedélyt azok részére, akik a tejet a tejtermelőktől közvetlenül vásárolják.

Július hónapban a város közfogyasztására levágtak 613 drb sertést. Ebből magánvásárlásból származott 53 drb, a többi bérhizalásból. A MAsz-tól kiutalást nem kaptunk. A

levágtott sertésekből kitermeltek 26.207 kg. zsirt. A 8040—1941 M. E. számú rendelet értelmében be kellett szolgáltatni 1839 kg. zsirt és így a város közellátására maradt 24.369 kg. zsir. A havi fejadag a készlet korlátolt voltára tekintettel az elmúlt hóban is 40 dekgr. volt. A MAsz-tól július hónapban sem zsirt, sem margarint nem kapott a város s így az előző hónapról fennmaradt mennyiségből s a fentemlített 24.369 kg zsirmennyiségből fedezték a város július havi zsirszükségletét. A közellátási bizottság július hónapban is megtartotta rendes havi ülését, ahol a bizottsági tagok a közellátás ügymenetéről mindenre kiterjedő tájékoztatót nyertek, valamint az ügymenetre vonatkozó indítványokat megtették.

Július hóban a közellátási ügyosztálynál a hónap végén kb. egy héttel nagyobb mérvű sorbanállás volt, ami annak tudható be, hogy kb. egy hét leforgása alatt a rendes ügymeneten kívül kb. 8000 tejjegénylőnek az igényjogosultságát kellett elbíralni.

Feljelentik a vándor csecsemőkelengyék eltulajdonítóit

Az Országos Egészségvédelmi Szövetséghez egyre több panasz érkezik amiatt, hogy a kölcsönadott vándor csecsemőkelengyék és szülészeti vándorszák felszerelések, vagy hiányosan, vagy egyáltalán nem kerülnek vissza a fiókszövetségekhez. Sokan különböző ürügyekkel halezatják a kelengyék visszajuttatását, vagy egyszerűen meg is tagadják. Ma, amikor olyan nehéz, szinte lehetetlen az ilyen cikkek beszerzése és pótlása,

helyrehozhatatlan szociális károkat okoz ez a magatartás, mert ugya akkor másik rászoruló családot nem lehet ebben a juttatásban részesíteni. A szövetség vezetősége most utasította a fiókszövetségeket, hogy minden olyan esetben, amidőn szándékos rosszindulatot tapasztalnak a kölcsönadott kelengyék visszatartásánál, sikkasztás címén tegyék meg a feljelentést az illetők ellen. (Magy. Tud.)

Üzen az otthon!

„Nagy örömet jelent számunkra, amikor üzenetünket olvassuk a Magyar Lapokban”

Kitalásra buzdítják az otthoni a fronton küzdő katonáink

Nagyvárad, augusztus 19. Tegnap számunkban helyszüke miatt nem közölhettük tábori postát. Ezt a mulasztásunkat mai számunkban pótoljuk. Szent István napjának előestéjén különös szeretettel gondolunk azokra, akik a messze orosz földön örködnek Szent István birodalmának épsége és jövője felett. Halás köszöntésünket küldjük ez alkalommal az összes fronton küzdő magyar honvédeknek.

Mai tábori postánkat Györky Gyula tizedes (tp. F 458) kedves és hangulatos levelével kezdjük. Györky Gyula így ír:

„Tekintetes Szerkesztőség! Mi többen, bajtársak napról-napra figyeljük bajtársaink postáját és látjuk, hogy milyen nagy örömet jelent számunkra, amikor üzenetük megjelenik a „Magyar Lapok”-ban. Ezért mi is — váradiai és környékiek, sőt még távolabb lakók is — elküldjük üzenetünket az otthoniaknak. Üzenjük, hogy hűséggel és becsülettel állunk ört keleten, de ugyanakkor elvárjuk, hogy otthon is tartson ki minden magyar. Amíg itt vagyunk, magyar katonához méltóan harcolunk és a fegyvert senki ki nem csavarja élve a kezünkből. Egyébként jól vagyunk valamennyien. Telnek a napok. Sok közülük kemény, de a vigaság nem hiányzik innen. Egyik bajtársam éppen levelem írása közben fuja a nótát, hogy: „Pokrócomnak a négy sarkába beírom a nevemet” — de közbe idekiált, hogy: tizedes úr, írja bele a levélbe az én jó kedvemet is. Üzenem haza szüleimnek Bihar-szentjánosra Györky Gyulának, Hunyady-utca 30. szám alá, hogy jó egészségnek örvendek, jól érzem magam és értem ne aggódjanak. Irjanak sokat, csokolom szüleimet és testvéreimet, nagybátyámat, az összes rokonokat. Üdvözlöm a szentjánosi fiatalokat. Nagyváradra keresztapának küldöm meleg üdvözetemet.”

Vitéz Póth Gyula szakaszvezető ugyanabban a levélben üzeni Kolozsvári Erzsébet urleánynak Nagyváradra (Hitler Adolf-utca 38. sz. alá), hogy érte ne aggódjon, legyen türellemmel, mert haza fog menni, ha az Isten megsegíti. Csókjait küldi a messze távolból.

Horváth József őrzető üzeni a nagyvárad leányoknak, akiknek még nincs „babájuk”, hogy szívesen levelezne velük, mert bizony neki sincsen senkije. Mindnyájukat sok szeretettel üdvözlö. Címe: Hortváth József őrzető. tp. F 458.

Ugyanebben a levélben üzennek ezüleinnek, testvéreiknek, rokonainak és ismerőseiknek: Kovács Béla honvéd, Kiss László honvéd, Lukács Sándor honvéd, Bálint Antal honvéd, Szilágyi Gábor honvéd, Germán János őrzető, Papp Zsigmond honvéd, Fodor Ferenc, Ackermann Antal őrzető, Papp János honvéd, Varga József honvéd és vitéz Takács László szakaszvezető.

A kedves levelet, amely olyan hűen tükrözi vissza tábori postánk nagy közkedveltségét, emléknék tesszük el. Csak írjon Györky tizedes úr továbbra is szorgalmasan és biztassa társait is. Mi minden üzenetet szíve-

sen közlünk. Szeretettel üdvözljük. Nagy Géza honvéd (tp. Z 847) sok bajtársa nevében üdvözetét küldi minden itthoni magyarnak. Levelében egy szép kis verset is küldött a vérengző partizánról. Nagyon szépen írja le versében, hogyan vadászik a magyar honvéd az alattomos kommunista partizánra. Sajnáljuk, hogy helyszüke miatt egész terjedelmében nem közölhettük. Köszönjük a levelet és verset. Eltettük kedves emlékeink közé.

Lovás Lajos honvéd (tp. K. 919) így ír:

„Tekintetes Szerkesztőség! Örömmel olvastam a Magyar Lapokat, melyet messze orosz földre küldtek el hozzánk. Olvasás közben láttam, hogy üzenni is lehet a lapban haza. Én is üzenek hát feleségemnek, Lovás Lajosnénak Nagyváradra (Mindszent-utca 60. sz. alá), hogy ne aggódjon értem, mert jól vagyok és egészséges. Irjon minél többet. Vigyázzon magára. Sok csókot küld neki szerető férje. Tatát és Mamát is sok szeretettel üdvözlöm és csokolom.”

Erdős Sándor honvéd (tp. K. 605) üzenetének továbbítására kér és ismeretlenül szeretettel köszönti a szerkesztőség minden tagját. Mi szintén nagy szeretettel köszöntjük. Üzenet a következő:

Erdős Sándor honvéd csókolja menyasszonyát, Varga Ilonát. Sokat gondol rá messze Oroszországban. Ilukám, írjal többet. Kézsókomat küldöm édesanyjának. Csokolom szüleimet. Legyetek nyugodtan, mert jól vagyok és semmi bajom sincs” Varga Ilona címe: Nagyvárad, Virág-utca 5. Szellő Sándor őrzető (tp. F 458) így ír:

Tisztelt Szerkesztőség! Nagyon jól esik, ha távolban az édes anyaföldről hírt hallunk. Már több ízben olvastam a Magyar Lapokban, hogy szeretteinknek üzenetet lehet küldeni haza, kérem azért, hogy az én soraimat is közvelítsék. Üzenem haza kedves szüleimnek, hogy jól vagyok, amit nekik is kívánok. Sok csókos üdvözetemet küldöm kedves menyasszonyomnak, Mancikának. Irjatok sokat! Sok szeretettel Sanyi.”

Szellő Sándor egy példányt kér a mai számból. Elküldjük neki.

Cs. Kiss Jenő őrzető (tp. B 694) azt írja, hogy körülbelül tíz napja küldött szerkesztőségünkhöz egy tábori lapot, amelyen egy kis vers volt „Mikor hazamegyünk” címmel. Ez a kis vers saját bevallása szerint válasz lett volna Számadó Ernő „Mikor hazajöttök” című versére. Sajnos a kis verset nem kaptuk meg s így nem is közölhettük. Lehet, hogy megérke-

zik, akkor szívesen eleget teszünk kérésének. Cs. Kiss Ernő egyébként postaltiszt a nagyvárad 2. számú postahivatalnál. Üdvözlí összes feleteseit és társait.

Zsigmond Vince tizedes (tp. 438) üzeni szüleinek és rokonainak Papatásiba:

„Ne aggódjanak értem, mert jól vagyok és nincs semmi bajom. Szeretettel csokolom kedves szüleimet és hozzátartozóimat, no meg az összes magyar leányokat.”

Az üdvözet utolsó részéhez csak annyit fűzünk, hogy jóból is megárt a sok.

András Mihály honvéd (tp. F 548), így ír:

„Nagy örömmel olvastam azt a üdvözlőt a lapban, amelyet Lamenezs bajtársam haza küldött. Én is ugyanilyen kéréssel fordulok a T. Szerkesztőséghez. Üzenem feleségemnek, barátainknak és a Carmen cipőgyár munkásainak: Drága jó feleségem, tudatom veled, hogy jól vagyok, nincs semmi bajom. Te hogy vagy? A gyermek egészséges? Irjal sokat, mert mindig nagyon várom a leveledet. A Carmen cégnek nagyon szépen köszönöm a küldött képes lapokat. A jó Isten fizessen meg jószágukért.” (Az üzenet András Mihálynénak szól. Kolozsvári-utca 198.) Ugyanezen a lapon üdvözetét küldi haza Lamenezs József is.

Gábor Dániel honvéd (tp. 112) üzen Erőmhályfalvára édesanyjának és összes ismerőseinek: Nagyon régen nem kapott hazulról levelet. Irjanak neki, mert nyugtalanodik. Jól van, nincs semmi baja — csokol mindenkit.

Hát bizony, irjanak is minél hama-

Ősidők óta tart az elkeseredett harc a páncél és a löfegyverek között

Minden új fegyvernek van hatásos ellenszere

Berlini katonai munkatársunk írja: A „páncél” és a „löfegyverek” közötti harc szinte egyidős az emberiséggel. Az életért harcoló ember mindig arra törekedett, hogy testét, különösen fejét és végtagjait biztonságot nyújtó öltözékbe burkolja. A nyíl és a vashegygel ellátott vetőláncza voltak az első „löfegyverek”, amelyek az akkori kor „páncélruháit” megkísérelték áttörni. Az elkeseredett harcból a puskapor feltalálásával hosszú időre a löfegyver került ki győzelmesen. Amikor azonban a győzelme már véglegesnek látszott, a védő páncéltartó erősítésére új módszereket találtak fel, nevezetesen lényegesen növelték annak átmérőjét, az alapanyagát képező vasat, különféle keménységű fémmel keverték, vagy az ércalapokat több rétegben rakták egymásra.

Amíg a páncélból tank lett...

A páncéltartó sulya azonban így mindinkább elviselhetetlenebbé vált a harcoló ember számára. Ehelyett inkább fedezékét burkolta páncélba, tornyokat és erődítményeket épített belőle, később a hajók és repülőgépek törzsét fedte be vele, az ágyuk és a gépfegyverek elé védőpajzsul helyezte, majd a gépkocsikat páncélkocsikká, tankká építette ki, miáltal a régi páncéltörő mintegy lényegesen megnagyobbítva nemcsak teste védelmére tette alkalmasabbá, hanem

együttal mozgását is megkönnyítette, valamint óriási arányokban növelte mozgási sebességét.

A löfegyver a páncél elleni harcát mindgyakrabban volt kénytelen föladni, ugyanis mindgyakrabban kellett éreznie, hogy átütő ereje a megerősített „acélbőrrel” szemben nem elégséges, ami természetesen a lövedék átütő erejének növelésére fordította a figyelmet.

A centiméteres páncéllemez nem sokat számít

A gyalogsági fegyvert és testvér fegyvereit olyan átütő erejűvé fejlesztették ki, hogy 8.5 mm. vastag acéllemez 400 méter távolságból könnyűszerrel átütö a 10 mm-es acéllemez. A szárazföldi és a hajótűzéség gránátja páncélfejjel van ellátva, azonkívül a legkülönbözőbb alakú „süveggel” van borítva, ezenfelül még külön robbanótöltet növeli átütőerejét.

A páncélkocsik megjelenése különleges páncéltörő fegyverek megszületését eredményezte. Ezek közé a fegyverek közé tartoznak szorosabb értelemben a páncéltörő puskák, a nehéz gépfegyverek és a tulajdonképpen páncéltörő ágyuk, az úgynevezett „Pak”-ok. Ezek a fegyverek vagy tömör lövedékeket, vagy pedig robbanó gránátokat tüzelnek, amely utóbbiak behatolnak a páncélkocsi belse-

jébe, idejében robbannak fel, ahol azután a légnyomás és a számtalan repeszdarab minden életet megsemmisít, illetőleg minden életfontosságú berendezést szétzúz.

Hogy a lövedék pástázó roppályája alatt ne vesse el a szükséges átütő erejét, kilövésének igen nagy kezdősebességgel kell bírnia. A hatalmas kezdősebesség teszi alkalmassá például az úgynevezett légvédelmi ágyukat arra, hogy kiválóan használhatóak páncéltörő ágyukként. Távlatbi értelemben természetesen minden löfegyver, így a gránátvető, a torpedó stb. is, a páncéltörő fegyverek közé sorozható.

Páncéltörő fegyverek

A páncéltörő fegyverek vagy saját külön egységet képeznek a harc folyamán, mint például a „Pak” és a légvédelmi ágyuk, vagy pedig a testvér fegyverekre támaszkodnak, például gyalogezredbe besorozva, vagy pedig mozgó harceszközökbe, így tankokba vagy repülőgépekbe vannak beépítve. Külön helyet foglalnak el a távolabbi értelemben vett páncéltörő fegyverek között a robbanó, illetve robbanó eszközök (aknák, időzített bombák, kézigránátok stb.), amelyekkel vagy előzetesen szórják tele a védelmezni kívánt területet, vagy pedig különös bátorságot igénylő előtérrel közvetlenül a páncélba burkolt erődítményekbe, illetőleg a támadó páncélkocsiba, vagy azok alá dobják.

EMLÉKEZZÜNK

rabb Gábor Dánielnek, mert elég nyugtalanság neki a partizánvadászat. Ne terheljék még hazulról is nyugtalansággal.

Sáhy Lajos honvéd (tp. F. 438) üzeni haza feleségének, ismerőseinek és a Carmen cipőgyár munkásainak: „Jól vagyunk. Semmi aggodalomra nincs ok. Legyenek otthon türelmek. Mi tudjuk, hogy itt mi a kötelességünk. Irunk, ha lehet hozzátartozóinknak, de azt is be kell látni, hogy nem kázinóban vagyunk, hanem a fronton, messze Oroszországban, őserdő közepén, ahol elszántan teljesítjük a parancsot, amelyet felteveszünk adnak ki. Ha van időnk, akkor a levélírás valóságos szórakozás. Gondolataink mindig otthon vannak. Tudjuk, hogy otthon is sokat gondolkodnak reánk. Mi itt az F. 438 alatti bajtársak mind jól vagyunk, ezt üzenjük haza. A Carmen cipőgyár által küldött szeretetsomagokat megkaptuk. Hálas köszönet érte. A szerkesztőséget is köszöntjük sok szíveségéért.”

Befejezésül két hazai névnap iudvözetlet tolmácsolunk.

Turbucz Lajos honvédnek (tp. K. 695) üzeni édesanyja és édesapja névnapja alkalmából, hogy nagy szeretettel gondolnak reá és jókívánságait küldik. Várják a szabadságra-jövetelt. Sokszor esőkolják. Mi is szeretettel üdvözljük Turbucz Lajos honvédet névnapjára.

Kutasy János honvédnek (tp. Z. 720) üzenik szülei és öccse: Mi is jól vagyunk. Neked is, kedves jó fiunk, Jani, nagyon sok jót kívánunk bajtársaidal együtt. Csókolunk szerető szüleid és öcséd, Gyula. Az üzenetet küldi Kutasy János Nagyvárad, Jakab Mihály-utca 1.

Ezzel az üzenettel mai tábori postánkat be is fejezzük. Szombaton folytatjuk.

Ünnepélyes vitézi eskütétel

Kaptuk az alábbi hírt leközlésre: Biharvármegye és Nagyvárad város Vitézi Széke folyó hó 22-én, délelőtt 11 órakor ünnepélyes vitézi eskütételt tart, melyre a már felavatott és esküt tett vitézeket és várományosaikat, valamint ezek családtagjait szeretettel meghívja a Vitézi Szék. Öltözködés: magyar ruha, vagy ünneplő fekete. Egyenruhában megjelölésnek társasági, vitézeknek nagy vitézi jelvény és kitüntetések. Kérjük a megjelenőket hogy az ünnepség színhelyén olyan időben jelenjenek meg, hogy az eskütétel pontosan d. e. 11 órakor megkezdhető legyen s erre az időre helyét mindenki már elfoglalja.

Az ünnepség után 12 h. 30 perccor ünnepélyes vitézi áldomás a Széchenyi-étterem kerthelyiségében. A résztvevők ebbeli szándékukat a Vitézi Székkapitányságon folyó hó 21-én d. e. 9 óráig jelentsék be (telefon 22-41).

Leesett az állványról

Nagyvárad. Fekete József 18 éves napzármas a Carmen-cipőgyár építkezésénél habarcsot hordott a magas állványra, miközben a tartógerenda megmozdult és vigyázatlansága folytán olyan szerencsétlenül esett le, hogy bal mellén és arcpán sulyos zúzódást szenvedett.

A kórházban ápolják.

Szent István napja volt 1942. Egy esztendeje annak, hogy az egész nemzetet megdöbbentő, mélységes gyászba borította a végzetes sors, egy esztendeje teljesedett be az isteni akarat, mely úgy rendelkezett, hogy vitéz nagybányai Horthy István, Magyarország Kormányzóhelyettese önként vállalt arcvonal szolgálat utolsó napján haljon hősi halált — egész nemzete és kora jelképévé váljék.

A szentistváni állameszme vértanúja volt ő: a Kelet ellen védelmezte a Nyugatot s a kereszténység két ezredéves eszményeinek, a tiszta, emelkedett erkölcsi világrendnek védelmében áldozta életét a hazáért. Szolgálatát igaz ügyért, a nemzet jövőjéért folytatott glgázi harcban vállalta el és mindvégig példaadókitartással megmaradt örhe-lyén. Onként vállalta az arcvonal-szolgálatot. Ő, az ország második embere, egy akart lenni a legkisebbekkel is, osztozni akart a nemzet virágának sorsában.

Életét korához méltóan áldozta fel: repülőgéppel ragadta el őt sorainkból a végzet, százada legnagyobb találmánya lett egyben koporsója is. A legnagyobbrepülő feladat volt a része: vadászpilóta lehetett, társainak őre, a légtér biztosítója. Rendíthetetlen bátorsággal harcolt s a kötelességteljesítésnek, a férfias kiállásnak, a magyart jellemző gyönyörű példáját szolgáltatta. Bajtársaival szemben nem a Nagyúr, hanem a repülőbajtárs volt, ember az emberek között, vezető a vezetők között. Légi győzelmet is aratott, részesévé vált a vadászpilóta legjobb elismerésének: tudásban, bátorságban, hősi példaadásban mindig igazi előjáró maradt.

A magyar repülésügy jövője különösen fontos volt számára. Tisztán látta, hogy a nemzet jövőjének egyik igen jelentős záloga éppen a repülés lesz s éppen ezért a jövő nemzedékéhez, a magyar ifjúsághoz fordult. Ne megyszer, hanem igen sokszor: szóban, rádióban, e lap hasábjain, hogy hívja őket a magyar repülés táborába, hogy oda szólítsa őket, ahol majdan legtöbbször használhatnák Szent István birodalmának. Amint Árpád népe a világ legkiválóbb lovasnemzete volt, ugyanúgy Horthy István

azt a célt tűzte ki országa elé, hogy a világ egyik vezető repülőnemzete legyen. Jelszava sohasem idősebb, mint most s a „Lovas nemzet voltunk, repülőnemzet leszünk”, biztos iránymutató a következő ezredévre. Az idő a fájdalmat enyhíti s az



események sora vitéz Horthy Istvánt igazolja. Napnál fényesebben láthatjuk, hogy mit jelent ma a repülés, mi a jelentősége ennek a világ s az egyes nemzet életében, jövőjében. Az ő útmutatása tehát a legnagyobb élelítés bizonyítéka. A repülésügy fejlesztése minden eszközzel való továbbvittele: ez az ő hagyatéka, ez, ami minket s minden igaz magyar embert arra kötelez, hogy annyira törődjék a magyar repülés ügyével, amennyire annak a fontos-

sága valóban meg is kívánja. Minden magyarnak szent meggyőződése az, amit dicső emlékü Kormányzóhelyettes Urunk annyiszor hangoztatott s minden alkalommal megfelelő súllyal hozott mindnyájunk tudomására. Mi tudjuk és hisszük, hogy a magyar repülés döntő jelentőségű nemzetünk sorsában s tudjuk azt is, hogy a legjobbaknak kell összefogniok, hogy Szent István birodalmában és a felette uruló légtérben megépíthessük újabb ezredévre az ősi országot. Ugy, ahogyan a hős atyja, Kormányzó Urunk bölcs élelítésével a nemzetnek megszabja.

Az évfordulón az egész magyar nemzet tisztelgéssel járul a hős koporsójához. A sir még friss, a fájdalom még sajog, de mindenben túl, minden személyes érzésen felül ott ég a hősi példa gyújtotta vágy. Vitéz Horthy István halála rádöbbenett minket sorsunk igazi jelentőségére, a magyar út meghurcolásának szükségességére s most, az éves sirhantnál megfogadjuk, hogy emlékéhez méltóan, igaz szándékkal, minden erőnkkel szolgáljuk a magyar repülés ügyét, hogy az az országépítő harc, melyben ő is résztvevett s melynek kimenetelét Csaba királyfi vitézei között ő is aggóva figyeli, győzelmesen fejeződjék be.

Hazafias találkozóra gyűl össze a Királyhágó magyarsága

A „Turáni Vadászok” országos elnöksége is résztvesz az ünnepélyen

Kaptuk az alábbi lelkes hangú közleményt:

Erdély kapujában találkozóra gyűl össze vasárnap, augusztus 22-én Királyhágó és környéke magyarsága, hogy azon a földön, melyhez ezeréves joga, történelmi multja elszakíthatatlannul köti. — bizonyítani, hogy ezen a minden magyarnak kedves hegyháton nem halt ki 22 év alatt az élet, csak haldoklott! Amint pedig a

haldokló tuljutott a krízisen és élni akar, úgy támad itt fel a magyar élni-akarás, mert átjöttek a magyarok újra a Királyhágón s megtalálták a huzárszűrésüket. Azt a huzárszűrésüket, melyet kemény kezek markolnak meg ha e drága föld jövőjéről van szó s azt a huzárszűrésüket, melyet büszke örömmel rak fel minden magyar, ha elhangzik a parancs: „Erdélyért előre!”

Az uttörő magyarság munkásságát a „Turáni Vadászok” Országos Elnöksége is megszemléli s az összejövetelen képviselőit kiküldi. Jelenjen meg minden magyar, akit a munka és kötelesség csak enged. Tegyen hitet velünk együtt, hogy a Királyhágón innen és túl egy gondolat tölt el minden igaz magyart: „Mindent a hazáért”.

Az ünnepély délután 4 órakor kezdődik, amikor is Budapestről és Erdélyből az 501. és 502. sz. gyorsvonatokkal érkező vendégek is megjelennek. Nagyvárad, Mezőtelegd, Élesd, Rév és Barátka állomásokon felszálló vendégek a Nagyváradról 6 óra 24-kor induló s Királyhágóra 8.44-kor érkező vonattal jöhetnek, míg Kolozsvár, Egeres, Bánffyújnyud, Kiseseb, Csucs és Körösfeketető irányából a Kolozsvárról 6 óra 55-kor induló és ide 9.30-kor érkező vonattal utazhatnak az ünnepségre.

Az ünnepély előtt szentmise, illetve protestáns istentisztelet lesz az O. T. I. üdülő telepén, melynek fenyves parkja a vendégek rendelkezésére áll egész nap. De feledhetetlen élményt nyújtanak Királyhágó természeti szépségei, kiránduló helyei s a Körös pompás, kis-tálytisztza strandja. Visszatázas Kolozsvárra a Királyhágóról 18.37 és hajnali 3.16-kor, Nagyvárad felé a 19.15 és hajnali 0.19-kor induló vonatokkal lehetséges.

Minden velünk együtt érző és gondolkodó magyar testvérünket magyaros vendégszeretettel várja a Rendezőség.

Légoltalmi közlemények

A Légoltalmi Liga nagyváradj Csoport Női Osztálya által rendezett gyűjtés eredményéből folyamatban van a kijelölt légó menhelyek felszerelése.

120 darab sáságy készül a menhelyek fekvőhelyei való ellátására. Utó-helyek már minden kijelölt helyiségben rendelkezésre állnak. Megrendel-tünk minden menhely részére 1-1 mentőzsákot, melyhez még közegek külön vászrolunk. Beszerztünk ezen-kívül az étkezéshez szükséges felszerelési tárgyakat. Ezenkívül gondoskodni fogunk, hogy a tisztálkodáshoz szükséges felszerelési kellékek is meglegyenek.

A beszerzett tárgyakat rövidesen elhelyezzük a kijelölt menhelyeken vagy legalább is az épületben, hogy hármikor azonnal használatba lehessen venni.

Bizunk abban, hogy a gondviselés továbbra is megóv bennünket a légitámadásoktól, de ha mégis eor kerülne a légó-menhelyek használatára, az egyszerű szükségfelszereléseinket kiegészítve a menhelyek vezetését elvállaló hölgyek nemes szerető szívével és a nagyközönség segítségére nem szoruló minden egyes tagjának áldozatos felebaráti szeretetével és segítő munkájával — melyet egy ilyen alkalommal mindenkitől elvárunk — hisszük, hogy a kitűzött célunkat teljes mértékben meg fogjuk valósítani és enyhíteni tudjuk a légitámadások borzalmit. Légoltalmi Liga Nagyváradj Csoport Női Osztálya.

Heti 48 órát dolgoznak az amerikai bányászok. Washingtonból jelentik: (B. T.) A bányászok heti munkaidéjét az Egyesült Államokban 42 óráról heti 48 órára emelték fel.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Preysing gróf berlini püspök elnököl a fuldai értekezleten. Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint szerdán ismeretessé vált dr Bertram érsek püspök, a boroszlói német püspökség elnöke az utolsó pillanatban, betegsége miatt nem jelenhetett meg a fuldai püspöki értekezleten. Preysing gróf berlini püspök vezeti az értekezletet. Az első napon megtartott elnöki beszédében megemlékezett az elpusztított és megrongált egyházi épületek igen magas számáról, amelyek a légitombázásoknak estek áldozatul. Az értekezlet egy másik tagja utalt arra, hogy az utóbbi három év alatt a vasárnapi istentiszteletek résztvevőinek száma 40 százalékkal emelkedett. Szerdán délelőtt négy rendkívüli ülést tartottak, amelyeken főként a vallási kérdéseket vitatták meg, továbbá a terror támadásoktól sújtott lakosság, az árvák és az ifjúság kérdéseit. Felolvasták a Szentatya üzenetét, amely igen szívélyes hangu utmutatást ad a katolicizmus további munkáját illetően.

Pékiparosok
 részére szükséges, jóváhagyott
Kenyér és Lisztelszámolási lap
 kapható a **KALVIN** könyvnyomdában, Nagyvárada,
 Kossuth Lajos utca 3. sz.

Rendeliet a felekezeti iskolák tanáraitól. A nagy tanárihiány miatt a vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyházi főhatóságokkal egyetértve úgy rendelkezett, hogy a felekezeti iskolák tanárai csak akkor távozhatnak állami iskolákhoz, ha az egyházi főhatóság írásban megengedi nekik ezt.

Eltemették özv. Tóth Mártonnét. Nagyvárada, augusztus 19. Csütörtökön délelőtt kísérték utolsó útjára rokonai és tisztelői özv. Tóth Mártonnét. A megboldogult az olasz Szentlélek plébániatemplomban volt felravatalozva. A gyászszertartást Gálffy Sándor apát-plébános végezte papi segédlettel. Az első becszentelés után a halott jelenlétében volt az engesztelő szentmiseáldozat, majd kikisérték az olasz temetőbe, ahol a családi sírholtban helyezték örök nyugalomra.

Köszönetnyilvánítás
 Ezton mondunk hálás köszönetet mindazon jóismerősöknek és jóbarátoknak, akik drága jó feleségem, illetve édesanyánk elhunytakor fájdal munkát részvételükkel enyhíteni igyekeztek.
 SZILÁGYI ISTVÁN
 és gyermekei.

Messina teljesen elpusztult. Reggio di Calabriából jelentik: Mint az Euro-papress tudósítója a Szicília szigetéről utolsónak átkelt német katonáktól kedden értesült, Messina városa romokban hever. A katonák, akik a német hadosztályok viesszállítását fe-dezték, elmondották, hogy a város füstöl-gő izzó pokol és ha a tűzvész ki-tombolja magát, csak hamu marad Messinából.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT címen a Vöröskereszt központja lapot indított. Első száma most jelent meg igen érdekes tartalommal. Báró Apor Gizella a magyar nő szerepével foglalkozik a háboruban, vitéz Simon Elemér beköszöntője után. A lap ismerteteti a vöröskeresztes hadikórházak, a vöröskeresztes nővérek munkáját és bő képet közöl a magyar katonai egészségvédelemről. Több képet közölnek a Kormányzóhelyettes Ur özvegyéről, ápolói munkája közben. A lap szépirodalmi részében **Turi Turgonyi** András vöröskeresztes tárgyú novelláját közli.

Székszorulásoknál és az ezekkel járó felfuvódásnál, légzési zavarnál, sziv-dobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz csakhamar rendbehozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, a vérkeringést felfrissíti, s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát!

Rendeliet a nem börtalpu lábbelik áráról. A MTI jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a nem börtalpu lábbelik termelői és fogyasztói árának újabb szabályozását. A szerint az 1943 augusztus 1. előtti egységeen meg-állapított termelői árhoz 20 százalék felar számítható.

Légiriadó Nyugatmagyarország több városában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: **Beérkezett jelentések szerint augusztus 18-án, szerdán, 11 óra tájban Sopronban, Zalaegerszegen és Kaposváron légiiriadó volt. Nagykanizsán hajnali fél három óra tájban volt légiiriadó.**

Pécs. (MTI.) Szerdán délben 11 óra 48 perctől 12 óra 08 percig légiiriadó volt Pécsen. Repülőgépeket nem láttak.

Győr. (MTI.) Szerdán délben 11 óra 13 perctől 12 óra 04 percig légiiriadó volt Győrön. Repülőgépet nem láttak.

80 pengő pénzbüntetés jogtalanul beváltott cukorjegyért

Nagyvárada, augusztus 19. Berinde Péterné váradesehi asszony takarítást végzett a községházán. Közben észrevette, hogy a közlelmzési jegyeket tartalmazó szekrényből kicsúszott tizennégy cukorjegy. A jegyeket magához vette és hetet beváltott belőlük **Havuk** Tivadarné üzletében. A másik hetet nem tudta felhasználni, mert Havuknél ezen a napon a jegyekkel való elszámolásra szólította fel a községi irnok s az elszámolás során észrevette, hogy a községben több cukrot szolgáltatnak ki, mint amennyit ő kiadott. Ekkor megállapítást nyert az is, hogy **Berindéné,** bár csak öttagú családja van, hét jegyet váltott be. Így derült ki a dol-g s **Berinde Péterné és Havuk** Ti-

Drámai feszültségű filmóriás!
Örségváltás
 Pénteken utoljára:
Szegény gazdagok
 Főszerepben:
 Páger, Csontos, Hidvéghy
 Szombattól az
APOLLO-ban

A legremekebb magyar vigjáték
A szerelem nem szégyen
 Főszereplői: Tolnay Klári, Jávor, Mály
 Csütörtökön utoljára:
Vaskorona
 Péntektől
 a **CASINOBAN**

Három játékfilmmel és több kulturfilmmel vesz részt Magyarország a törökországi nemzetközi filmkiállításán. Július 31-én nyit meg Lisszabonban egy nemzetközi filmkiállítás, amely vasárnap, augusztus 15-én zárul. Ezen a kiállításon Magyarország is részt-vett statisztikai térképekkel, fényképekkel rajzokkal, amelyek Magyarország filmgyártásának fejlődését és mozgóképszínházainak gyarapodását mutatta be. Augusztus második felében Törökországban, Ismyri-ben is megnyílik egy hasonló nemzetközi filmkiállítás, amely annyiban különbözik a lisszaboni kiállítástól, hogy azon filmek is kiállításra kerülnek. A Nemzetközi Filmbizottság és a kül-ügyminisztérium kulturoszálya elhatározták, hogy ezen a kiállításon is résztvesznek a magyar filmek. Bemutatnak három játékfilmet, mégpedig az „Emberék a lavason”, a „Késő” és a „Magyar Kívánsághagyver-seny” című filmeket. A három nagy játékfilmen kívül több értékes magyaar kulturfilmet is küldenek a törökországi kiállításra. (Magy. Tud.)

BRAZILIÁBAN IS BEVEZETTÉK A KENYÉRADAGOKAT. Mint Madridból jelentik, a brazil kormány a rossz termés, az elégtelen behozatal miatt a kenyéradagok azonnali bevezetését rendelte el. Nemrégen korlátozták a cukor és a zsír használatát. A hajótér hiánya és az elégtelen behozatal miatt belátható időn belül sor fog kerülni a só és a hús adagolására is. (TEK)

Ipartestületi hírek

Az Ipartestület Faipari szakosztály értesíti tagjait, hogy enyvigényeiket folyó hó 17-től 21 szombat déli 12 óráig jelentésk be a szakosztályi irodájában. Igényléseket csak az illetményjegyzék bemutatására vesszük fel. Elnökség.

ERTESÍTÉS. Az Ipartestület Faipari Szakosztálya értesíti tagjait, hogy a hivatalos óra augusztus hó 15-től szeptember hó 1-ig, délelőtt 8 órától délután 2 óráig lesz. Elnökség.

Fodrásziparosok június és július havára járó mosó és borotva szappan megérkezett. Az erről szóló utalványokat folyó hó 23-án hétfőn délután 3 óráig osztja ki a vezetőség. Felkérjük fodrásziparos társainkat, hogy az utalványokat hétfőn okvetlenül vegyék ki, miután azt másidőben a vezetőségnek nem áll módjában kiadni.

Folyóirat-szemle

Megjelent a Magyar Szárnyak

legújabb száma. Jánosy István népszerű folyóirata a magyar repülőtársadalom és a repülés iránt érdeklődő nemzeti szellemű magyarság kedvenc olvasmánya. A legújabb szám gazdag és változatos tartalmából kiemelkedik a lap főszerkesztőjének németországi útjáról írott beszámoló, melyet nagyszerű fényképek díszítenek.

Számos értékes szócikket közöl a lap, így a magyar vitorlázórepülés legújabb csúcsteljesítményeiről. Az új nemzeti rekordok az egész világ vitorlázórepülésének előterébe állítják a magyar sportrepülőket s lassanként napirendre hozzák a legjobb német csúcsteljesítmények és világesetsok megdöntését is. Magyar tervezésű gépek viszik el a pálmát a nemes vetélkedésben.

A szülőknek íródott Nagy Béla százados „Repülőnek adom a fiamat” cikke, mindenkit érdekelhetnek Udvary Jenő alezredes repülőhírei a világ minden tájáról. A műszaki rovatokban az egyfőtartós szárnyakról és az Argus önműködő légesavarrol kapunk érdekes leírást.

Nagyszerű képes oldalak gazdagítják a Magyar Szárnyak legújabb számát és teszik élvezetes olvasmánnyá nem csupán a szakértők, hanem minden művelt magyar ember számára. A lap új számának ára 80 fillér. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (VII. Király utca 93.) készséggel küld.

Vasárnap 64 vitézi várományost avatnak Nagyváradon

Az ünnepély pontosan délelőtt 11 órakor lesz

Biharvármegye és Nagyvárad thj város Vitézi Széke f. hó 22-én d. e. 11 órakor ünnepélyes vitézi eskütételt tart, melyre a már felavatott és esküt tett vitézeket és várományosokat, valamint ezek családtagjait szeretettel meghívja a Vitézi Szék.

Öltözködés: magyar ruha, vagy ünneplő fekete, egyenruhában megjelenőknek társasági, vitézeknek nagy vitézi jelvény és kitiűntetések.

Kérjük a megjelenőket hogy az ünnepség színhelyén olyan időben jelenjenek meg, hogy az eskütétel pontosan d. e. 11 órakor megkezdhető legyen s erre az időre helyét mindenki már elfoglalja.

Az ünnepség után, 12 óra 30 perc kor ünnepélyes vitézi áldomás a Szechenyi-terem kerthelyiségében. A résztvevők ebbeli szándékukat a Vitézi Székkapitányságon, f. hó 21-én, d. e. 9 óráig jelentsék be (telefon: 22-41)

Székkapitány.

Vasárnap délelőtt nagy esemény színhelye lesz a Vitézek Székháza. Fényes ünnepség keretében hatvan-négy várományost avat vitézzé vitéz Gödry János ny. vezérőrnagy, vitézi székkapitány.

A tervbevett műsor a következő:

1. Várományosok nevének felolvasása: a névsort itt közöljük:

Basa Endre Hajdubagos, Baranyi József Miskolc, Bihari Lajos Micske-Czeglédi István Nagyvárad, Cserős István Nagykereki, Cserrei Mihály Szentjobb, Bakó Sándor Nagyvárad, Dani Lajos Szalárd, Darabont Sándor Kismarja, Deák Gábor Bihar-diószeg, Elekes Sándor Berettyószéplak, Farkas András Hajdubagos, Fábián Albert Bihar-keresztes, Fekete Sándor Eled, Fodor Sándor Apát-keresztur, Czóhos Lajos Bályok, Góza Imre Bályok, Hiri Ferenc Sz-

Nagyvárad thj város Forgalmi Adó-hivatalától.

Árverési hírdemény

Alulírott városi végrehajtó, ezennel közhírré teszem, hogy a nagyvárad-i forgalmi adóhivatalnál kimutatott forgalmi adóhátralék fejében lefoglalt és városi közhatalba beszállított ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet értelmében a 67-69. §. alapján az első árverést 1943. aug. 27. napján d. e. 11 órára, a második árverést 1943. szeptember hó 4. napján d. e. 11 órára a városi rak-tárban ezennel kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóságok becsértékére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százaléka.

4. A vételár azonnal és készpénzben kell kifizetni.

Nagyvárad, 1943. augusztus 18.

Fondró Sándor végrehajtó.

laes Hagyo József, Harmati Sándor Köröstarján, Kovács Gábor, Kiss Ferenc Nagyvárad, Gönczi Imre Bihar, Kiss Gyula Értarcsa, Kenéz János Nagyvárad, Király Béla Berettyó-ujfalu, Kovács Sándor Órvend, Kis Sándor Geszt, Köteles József Ujvidék, Keckés Gyula Albis, Marczin József Csokaj, Máté István Búbajom, Matyi Mihály Nagyvárad, Medve János Berettyószéplak, Móricz József Érbogyoszló, Nagy András I. Okány, Nagy András II. Nagyvárad, Nagy Károly, Nagy Ferenc, L. Nagy Sándor Nagyvárad, M. Nagy Károly Mácsa-pusztá, Pálfalvi János, Péchy József Károly Nagyvárad, Pécsi Sándor Érsemlyén, Pesti Gyula Gáborján, Oláh Lajos Érolasz, Rácz Gábor B-Ujfalu, Rácz Károly Kis-szántó, Révész Imre Eled, Sáska József Margitta, Sós Sándor Hossz-pályi, Szatmári Imre Tépe, Szívós

Aladár Nagyvárad, Szilágyi Károly Hegyközesatár, Szücs Imre Kágya-Székely István Okány, Tóth János Mezősas, S. Tóth Mihály Paptamási Tölcser Zsigmond Biharvajda, Tár-nok János Geszt, Tolna István Nagy-várad, Vasadi János Monospetri, Toi-vay Gyula Nagyvárad, ifj. Fülöp Imre Érköhlkut.

2. Hízkegy.

3. A Vitézi Székkapitány üdvözlő szavai.

4. vitéz dr. Moldoványi István itélő-táblai elnök ünnepi beszéde.

5. vitéz Gödry János ny. vezér-őrnagy ünnepi beszéde.

6. Eskütétel.

7. Himnusz.

8. A Vitézi Székkapitány záró-szavai.

9. Vitézi kézfogás.

Az ünnepséget egy tál ételes baj-társi ebéd követi.

Házak fellobogózása Szent István napján

Nagyvárad város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:
Felkérem Nagyvárad város közönségét, hogy Szent István napján, 1. évi augusztus hó 20-án, a nagy nemzeti ünnepre való tekintettel házaikat lobo-gózzák fel.

SPORT

Elnöki ülést tartott a NAC vezetősége

Szeptember 8-án Békéscsabán játszik a NAC a Kerületi válogatott ellen. Rövidesen megindul a NAC atlétikai tevékenysége is

(Nagyvárad.) Mostanában ismét nagy sürgés-forgás észlelhető a NAC-otthonban. Valahogy meglátszik már, hogy a bajnok évad küszöbén állunk. A vezérkar minden este együtt van és igen sok szurkoló is fellátogat, hátha kiszűrődik valami sportszen-záció a kulisszák mögül.

Tegnap este két ülés is volt a zöld-fehérek otthonában. A NAC vezető-sége tartott elnöki ülést és a helyi játékezelők tanácskoztak.

Cseuz Gyula NAC elnök távol-létében Ajtay Gyula ügyvezető nyi-totta meg az ülést és a tárgysorozat egyes pontjait Szuhovszky Bertalan főtitkár ismertette.

Igy a jelentősebb pontok között ietárgyalta az elnökség a Körös-vidéki Kerület meghívását is, mely szerint szeptember 8-án vendégül látná a NAC-ot a Kerületi Váloga-tott, Zenta városa is meghívta a zöld-fehéreket az ősz folyamán egy mérkőzésre.

A NAC atlétikai szakosztályának működése is rövidesen megindul, így szeptember 5-én Kelet és Délkelet válogatott atlétái mérik össze erejü-ket, a NAC rendezésében.

Elhatározta az elnökség több új szakosztály felállítását is. Továbbá felvetődött az a kérdés is, hogy a következő sportévad Szent László év jegyében fog lezajlani. Erre még fel-sőbb utasítás nem érkezett ugyan, de az egyesület számí rá.

Elhatározta az elnökség a magyar nemzeti ünnepek méltó keretek kö-

zött való megünneplését.

Végül pedig arról határoztak, hogy a jövőben rendszeresen fogja a ve-zetőség figyelni a vidék tehetsé-ges labdarúgó játékosait.

A tárgysorozat minden egyes pont-ját élénk és kimerítő vita kísérte végig. Így a NAC elnöki ülése ismét sok üdvös és egyesületfejlesztő ha-tározatot hozott.

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-véte!

Lokomobil MAV 8-as magánjáró he-refejto 54 colos MAV gyártmányu esép-lőbe szerelhető, eladó Beck, Ezredévi Emléktér 46, ad felvilágosítást. 580

Jó állapotban levő nagyobb méretű tűzmentes pénzszekrényt keresünk megvételre. Futura, Kossuth-u. 3. 566

Teljesen új barna-drapp, csikos sza-lag-ridkűl eladó Cim a kiadóban

Zongorát ecélszerkezettel, rövid ke-reszthurost, megvételre keresek. Cime-ket a kiadóba kérek 69

Női-biciklit megvételre keresek. Ci-met ár megjelöléssel a kiadóba kérek.

Konyhai mérleget megvételre keresek Ajánlatot ár megjelöléssel a kiadóba kérek 67

Jóhangu cimbalom oleson eladó Cim a kiadóban. 65

Faj angol-nyulak eladók. Össz-telep Bónok-utca 27 51

Kávész... Magyar Lapok at

Állást nyee

R-Á-CZMIKLÓS

mértéképes szabadalmazott könyvelés tudással állást nyer. 24 óra alatt megta, mulhatja más rendszerrel együtt könyve-lést vállal, Ritoók-u. 55. Sztarill-ház. 579

Perfekt gyors- és Arónót, aki jól számol is, azonnalra keresek. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. 542

LAPKIHORDÓT keresünk Erzsébet-liget környékére, gyakorlottak előny-ben. Jelentkezés a Magyar Lapok ki-adóhivatalában. 517

Keresek jó bizonyítvánnyal főzni tu-dó mindenest. Fizetési igény megjelö-lendő. Dr Sándor Mihály körorvos, Rév. 572

Perfekt gyors- és gépirónót azonnalra keres Vacs és Dobribán, Kossuth-u. 7. 564

Könyvelőt, ki bérletszámolásban is jártas, egészségügyi munkára azonnali belépésre keres Muhary cipőüzem, Kos-suth-u. 9. 578

Takarítónőket havi fizetéssel felvesz a Rimandóczy fürdő és szálloda. 577

Állást keees

Négy gimnáziumot végzett, kevés irodai gyakorlattal, urileány állást ke-res. Megkeresést a kiadóba kér. 71

Intelligens, finomlelkű, 42 éves nő, évekig vezette erdélyi plébánia nagy háztartását, gazdaságát, Plébániára, magánoshoz házvezetőnek, anyahelyettesnek menne meleg otthonra. Torma, Zenta, Kard-u. 18. 581

Külön léle

Fertőtlenítést, poloska mcly és mű-látnemű férgek irtását 38 évi gyakor-lattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Könyvelést, üzleti könyveinek felfe-ctetését, vezetését, felülvizsgálását, ügyvitel szervezését és felülvizgálást szakszerűen és lelkiismeretesen intézi Tóth Gizella könyvelési irodája, Csen-geri-utca 8. Telefon hívószám 29-26. 528

Ingatlan

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők. Ta-tayné, Szigligeti-u. 12. 493

Lakás

Keresek 2 szobás, konyhás lakást a nagyállomás közelében. Cimeket a ki-adóba kérek. Ügynököt díjazok. 66

Két vagy három szobás butorozott esedeg fő vagy albérleti lakást ke-res azonnalra. Költségeket megtérítik. Cim Tulipán illatszertár, Bémer-tér 3. 571

Három-négy szobás összkomfortos la-kást keres államj tisztviselő. Lehet új-bérli is. Követitőt díjaz. Cim kiadó-hivatalban. 576

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható

a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgópepen Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.